

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Mr. A. Broekers-Knol
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Bezoekadres
Boerhaavelaan 14
2713 HX Zoetermeer

Postadres
Postbus 79
2700 AB Zoetermeer

Kantoor [REDACTED]
E-mail [REDACTED]
Website www.nvvb.nl

Datum: 17-08-2020 Onderwerp: advies conceptwetsvoorstel wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap
Ons kenmerk: [REDACTED] Uw kenmerk: [REDACTED]

Geachte mevrouw Broekers-Knol,

Graag reageren wij met een aantal opmerkingen op het conceptwetsvoorstel voor wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap.

Artikel I

Artikel I voegt een extra optiemogelijkheid toe aan artikel 6, lid 1 RWN.. Deze optie is vreemd omschreven. Het bevat geen duidelijke voorwaarden voor de optie. De persoon herkrijgt de Nederlandse nationaliteit met terugwerkende kracht als het verlies van het unieburgerschap onevenredig is.

Voor toetsing van het evenredigheidsbeginsel moet advies worden gevraagd aan de Minister, zijnde de IND.

Dit is wel een vreemde oplossing voor het Tjebbes arrest en lijkt systematisch niet logisch. Bij Tjebbes arrest ging het om het verlies van artikel 15-1, c RWN. Nu wordt al het verlies van rechtswege genoemd. Dat gaat o.i. veel verder.

Als er sprake is dat het verlies op grond van artikel 15, lid 1, c RWN of op een andere grond, dan moet er dus gekeken worden of er sprake is van onevenredigheid met het oog op het verlies van het unieburgerschap.

Als die onevenredigheid er is, dan is er geen verlies. Het lijkt ons dat deze uitzondering dan in artikelen 15 en 16 RWN zou moeten worden opgenomen.

Ook daarbij kan voor de evenredigheidstoets voorgeschreven worden dat advies wordt gevraagd aan de Minister.

Het afleggen van een optieverklaring is vreemd en wel om de volgende redenen:

- De uitvoeringsautoriteit kan geen enkel advies geven over de haalbaarheid van de optie. Deze informatieplicht is een verplichting op grond van de Awb.
- De burger moet leges betalen voor de optieverklaring.
- Er is geen verlies van rechtswege en dat kan o.i. niet in een optieverklaring vastgelegd worden. In feite is nu de redenering: er is wel verlies van rechtswege, maar kan door optie herkrege worden. Is dit wel de bedoeling van het Tjebbes arrest?
- Er staan geen duidelijke voorwaarden in deze optieverklaring.
- Het zou moeten gaan om verlies op of na 1 november 1993. Dat staat ook niet in dit artikel.
- De openbare orde toets wordt toegepast. De vraag is of de openbare orde toets nu een rol kan spelen nu er sprake is van een toets op een situatie in het verleden. Het verlies zou dus onevenredig zijn, maar omdat er nu een openbare orde probleem is, wordt de Nederlandse nationaliteit niet herkrege. Wij vragen ons af of dit een juiste uitleg is van het Tjebbes arrest.
- Er moet advies worden gevraagd aan de IND over de onevenredigheid van het verlies van het unieburgerschap, maar dat advies zou niet bindend zijn. De evenredigheidstoets is een toets die niet door de burgemeester of een gemandateerde medewerker kan worden uitgevoerd. Dit is te ingewikkeld en te specialistisch voor een burgerzakenmedewerker van de gemeente. Dus dat het advies niet bindend zou zijn. Lijkt daardoor een loze bewering.

Andere oplossing

Het ligt meer voor de hand om in artikel 15, lid 2 of een ander lid op te nemen dat het verlies op grond van artikel 15, lid 1, onder a of c, niet intreedt als er sprake is van het unieburgerschap en op het moment van het verlies voorzienbaar was dat het verlies onevenredig is. Voor de onevenredigheidstoets wordt door de autoriteit

advies gevraagd aan de Minister.
Voor 1 april 2003 is opgetreden, maar op of na 1 november 1993 kan de uitzondering in het leven geroepen kunnen worden. Ook kan er voor gekozen worden om te bepalen in overgangsrecht dat de uitzondering van het verlies genoemd in artikel 15, lid 2 of een ander lid, terugwerkende kracht heeft tot 1 november 1993.

Een soortgelijke bepaling zou in artikel 16 moeten worden opgenomen.

In het voorstel moet o.i. ook een wijziging van artikel 6, lid 5 RWN worden opgenomen. Nadat de wet Dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen in 2009 in werking trad, is toegezegd de beslistermijnen te verlengen. In een eerder wetsvoorstel (kst 33 852) was dat ook opgenomen. Dat voorstel is echter op andere gronden niet aangenomen. Dus de verlenging van de termijnen moet o.i.

nu geregeld worden. Zeker als er advies gevraagd moet worden, dan moet de termijn verlengd worden met 4 weken, zoals dat ook het geval is in artikel 6a, lid 6.

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

(3.) Het vijfde lid wordt a. toegevoegd en wordt aangepast, de eerste «dertien weken» vervangen door: zesentwintig weken.

In dit lid wordt een onderdeel toegevoegd: b. De beslistermijn als bedoeld in a., wordt met vier weken verlengd, indien de autoriteit Onze Minister verzoekt om advies, bedoeld in derde lid..

Artikel I, onderdeel B

Waarom wordt de verliestermijn van artikel 15, lid 1, onder c tot 13 jaar verlengd en niet tot 15 jaar? 13 jaar is een termijn die zelden gebruikt wordt. Voor de verlenging van de geldigheidsduur van een paspoort was de termijn vijf jaar langer dan de geldigheidsduur van een paspoort. Het lijkt logischer om dit termijn nu ook te hanteren en de verliestermijn te stellen op 15 jaar. In de Memorie van Toelichting wordt ook niet uitgelegd waarom de verliestermijn op 13 jaar wordt gesteld.

Er is geen overgangsrecht. Dus de termijn gaat onmiddellijk in. Dat kan tot onduidelijke situaties en interpretatieverschillen leiden. Overgangsrecht is wel nodig. Duidelijker zou zijn om het artikel terugwerkende kracht te geven tot 1 januari 2014.

Memorie van Toelichting (MvT)

In noot 3 van de MvT wordt opnieuw vergeten dat de problematiek ook kan spelen bij de (her) inschrijving van een burger in de BRP. In Nederland komt de vraag of een persoon nog Nederlander is niet aan de orde bij de aanvraag van een paspoort, maar bij de inschrijving in de BRP. De inschrijving in de BRP is bepalend of iemand een paspoort kan aanvragen.

Het is vreemd als voor een paspoortaanvraag advies kan worden gevraagd aan de IN [redacted] schrijving in de BRP niet. Dan zou de art. 17 RWN procedure ge [redacted] n. Het verschil in kosten voor de burger is niet goed uit te le [redacted]

[redacted] eld dat het arrest ook kan spelen bij artikel 14, lid 6. Dat gaat om het [redacted] van familierechtelijke betrekkingen bij minderjarigen. Dus dat er toch geen sprake is van het verkrijgen van de nationaliteit op grond van het afstammingsbeginsel. Vreemd dat het Tjebbes arrest hier dan ook een rol zou kunnen spelen. Dat lijkt toch echt niet het geval.

Er wordt gesteld dat er slechts in enkele gevallen een beroep zou zijn gedaan op het Tjebbes arrest. Bij welke instanties is dit geïnventariseerd? Ook bij gemeenten is op het Tjebbes arrest in een aantal gevallen een beroep gedaan.

Is er ook navraag gedaan bij gemeenten? Ons Adviesbureau heeft er het afgelopen jaar in ieder geval al meer keren een vraag over gehad van gemeenten.

Ook wordt er van uitgegaan dat er slechts incidenteel bij gemeenten een optieverklaring wordt afgelegd. Wederom wordt hier vergeten dat mensen pas bij de (her)inschrijving in de BRP geconfronteerd kunnen worden met het verlies van de Nederlandse nationaliteit. Het is dus maar zeer de vraag of het afleggen van een optieverklaring incidenteel zal voorkomen.

Is het bij u bekend dat tot 1 april 2013 het verlies van de Nederlandse nationaliteit door lang verblijf in het buitenland nooit kon intreden als de persoon in Nederland is geboren? Deze mensen hoefde dus niet tijdig hun paspoort te verlengen om verlies van de Nederlandse nationaliteit te voorkomen. Door de wijziging van de RWN op 1 april 2003 ging er echter ook voor deze mensen een verliestermijn lopen. Bij terugkeer in Nederland worden ze pas hiermee geconfronteerd.

Het valt ons verder op dat bij noot 6 van de MvT wordt aangegeven dat de kosten van de leges van een optieverklaring kostendekkend zouden zijn.

Wij vragen ons af hoe dit is vastgesteld? In het recente verleden heeft de NVVB regelmatig aandacht gevraagd voor de achterblijvende kostendekkendheid van het optieproces.

Wij gaan er vanuit met deze opmerkingen een bijdrage te leveren aan het uiteindelijk tot stand komen van uitvoerbare wetgeving. Indien nader toelichting van onze kant gewenst is, zijn wij daar graag toe bereid.

Hoogachtend,
Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken

